

Użądlenia przez pszczoły i osy

Dane tu przedstawione mają jedynie wartość informacyjną i nie mogą zastąpić profesjonalnej porady lekarskiej.

Większość użądleń przez pszczolę lub osę powoduje jedynie miejscową reakcję skórą, która zanika po kilku godzinach. Zdarza się jednak, że u osób nadwrażliwych użądlenie może wymagać szybkiej pomocy, np. gdy mamy do czynienia z wstrząsem, lub gdy język lub twarz zaczyna puchnąć, powodując trudności w oddychaniu lub polykaniu.

OBJAWY

- Nagły ostry ból.
- Odczyn zapalny. Skóra wokół użądlenia jest biała, a otaczający obszar - czerwony i spuchnięty.
- Swędzenie.
- Pozostawienie żądła. Pszczoła zostawia swoje żądło - małą czarną zadrę wbita w skórę (osa nie zostawia żądła).

CO NALEŻY ZROBIĆ

- Delikatnie oczyść ranę wodą z mydłem, aby zapobiec zakażeniu bakteriami.
- Zastosuj zimny okład (lód owinięty ręcznikiem), aby opłócić ból i obrzęk.
- W razie wstrząsu lub wielokrotnego użądlenia bądź użądlenia w usta **wezwij pogotowie lub zawieź ofiarę użądlenia na ostry dyżur do najbliższego szpitala.**
- W przypadku użądlenia w usta ssij kostkę lodu w drodze do szpitala, aby zmniejszyć obrzęk. Jeśli czujesz się dobrze po pojedynczym użądleniu, możesz się leczyć w domu.
- Zastosuj lek przeciwhistaminowy w postaci kremu

W RAZIE UŻĄDLENIA PRZEZ PSZCZOŁĘ:

- Usuń żądło paznokciem, nożem lub wysterylizowaną igłą. **Nie próbuj wyjmować żądła palcami lub pęsetką**, gdyż spowoduje to wyciśnięcie większej ilości jadu do skóry (wbite w skórę żądło przez jakiś czas jeszcze wydzielają jad).
- Zastosuj roztwór o słabym odczynie zasadowym (np. sodę oczyszczoną) do zobojętnienia kwaśnego jadu pszczoły.
-

W RAZIE UŻĄDLENIA PRZEZ OSĘ

- Zastosuj roztwór o słabym odczynie kwaśnym (np. ocet lub sok cytrynowy) do zobojętnienia zasadowego jadu osy.

ZAPOBIEGANIE

Jaskrawe kolory, perfumy i zapachy kuchenne przyciągają pszczoły i osy. Unikaj ubrań w jaskrawych kolorach i mocnych zapachów, jeśli udajesz się w okolice, gdzie jest dużo tych owadów. Osoby nadwrażliwe na użądlenia pszczoł i os muszą szczególnie uważać, gdyż reakcja alergiczna nasila się z każdym kolejnym użądleniem.

- Unikaj jedzenia i picia słodkich potraw i napojów na wolnym powietrzu.
- Przy zetknięciu z osą, pszczolą lub szerszeniem nie wymachuj gwałtownie rękami. Zostanie to potraktowane przez owada jako zagrożenie i zwiększy ryzyko użądlenia.
- Noś buty, gdy spacerujesz po ogrodzie lub polach. Unikaj zatrzymywania się na łące oraz blisko klombów, gdzie jest dużo pszczoł.
- Nigdy nie niepokój pszczoł w gnieździe lub roju. Jeśli znajdziesz gniazdo blisko swego domu, wezwij specjalistę.

Osoby, które przebyły wstrząs anafilaktyczny (silna reakcja alergiczna) po użądleniu owadów lub stwierdzono u nich nadwrażliwość na jad owadów, powinny latem nosić przy sobie adrenalinę w jednorazowej strzykawce (lub ampułkę adrenaliny i strzykawkę) w celu wykonania natychmiastowego wstrzyknięcia po ewentualnym ponownym użądleniu.

JAD PSZCZELI... LEKARSTWEM

Jad pszczeł był od dawna stosowany w medycynie ludowej przede wszystkim jako środek uśmierzający bóle reumatyczne. Nie może on być jednak stosowany u osób na niego uczulonych. Nie powinno się stosować jadu pszczelego przy chorobach psychicznych, gruźlicy, chorobach nerek z krwimoczem, wątroby i trzustki (np. przy cukrzycy) oraz w chorobach krwi. Zdaniem wielu autorów, jad może być stosowany, ale wyłącznie na zlecenie i pod kontrolą lekarza.

LOKALIZACJA PASIEK

Konieczne trzeba wskazać, że nie znaleziono dotąd sposobu hodowli pszczoł w zamkniętych pomieszczeniach i domaganie się sąsiadów pasiecznika zakazania hodowli pszczoł byłoby sprzeczne z zasadami współżycia z uwagi na pożytek społeczny, jaki płynie z ich hodowli. Szkody wyrządzone przez pszczoły są sporadyczne i niewspółmierne w stosunku do korzyści jakie przynoszą.

W Polsce nie ma przepisów prawnych pisanych, regulujących odległości pasiek od granic sąsiadów. W procesach sądowych, występujących niezwykle rzadko, strony powołują się na zwyczaj wynikający z nie obowiązującej już ustawy z 1879 r. dla Gorycji i Gradyszca z zaborze austriackim. Przepis tej ustawy brzmiał następująco:

„§ 2. Ustawienie pni pszczoł w odległości mniejszej jak 10 m od uczęszczanej publicznej drogi, obcego domu mieszkalnego, stajni, podwórza lub ogrodu domowego jest wtedy dozwolone, kiedy pszczoły wylatujące z ula wznoszą się od początku 3 m ponad temi miejscami lub też jeżeli między temi a pasieką wznosi się mur, gęsta ściana krzewów lub też inne podobne ogrodzenie 3 m wysokie. Przełożony gminy może w szczególnym uwzględnieniu miejscowych stosunków zezwolić na zmniejszenie powyższej odległości do 3 m, co należy w gminie ogłosić.”

Piśmiennictwo:

1. Gazeta.p Zdrowie (<http://serwisy.gazeta.pl/zdrowie>)
2. Wybrane zagadnienia prawne z pszczelarstwa – Kazimierz Rozpara – PWRiL Warszawa 1989 r.
3. Zagadnienia apiterapii w wybranych pracach klinicznych – doc. dr hab. Halina Gałuszka – Ciechocinek 1987 r.